

РИНОК ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Досліджено поняття “органічної продукції”. Розглянуто вплив ГМО на людину та експорт екологічно чистої продукції.

Ключові слова: органічна продукція, удобрення, сертифікація

Abstract

It is researched meaning of organic products. The impact of GMOs on humans and the export of ecologically clean products are considered.

Keywords: organic products, fertilizers, certification

Вступ

Сьогодні постає питання про якість наших продуктів, адже вони активно впливають на наше здоров'я і самопочуття. Для цього відповідні вимоги затверджені для сертифікації і їх мають дотримуватись під час вироблення продукції. Таким чином у світі поступово покращуватиметься якість харчування. Світовий ринок органічних продуктів є одним з тих, що швидко розвиваються.

Результати дослідження

Як відомо є багато видів удобрень. Це можуть бути наприклад, мінеральні (фосфорні, азотні, калійні), Органічні (компост, зелене удобрення, солома), нетрадиційні. Органічне виробництво в Україні регулюється Законом України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» (далі – Закон), а також відповідними підзаконними нормативно-правовими актами [1].

ГМО негативно впливають не тільки на людину, але і на рослини, тварин, корисні бактерії (наприклад, бактерії ШКТ (дисбактеріоз), ґрунтові бактерії, бактерії гниття та ін.), призводячи до швидкого скорочення їх чисельності та подальшого зникнення [2]. Хоча прихильники ГМО позиціонують їх як панацею від голоду для порятунку африканських та азійських країн, але країни Африки останні 5 років не дозволяють ввозити на свою територію продукти з ГМ-компонентами.

У ведення органічного сільського господарства закладено принцип сталого розвитку – це комплексний підхід у розвитку землеробства та тваринництва, що сприяє відновленню ресурсів, покращенню екологічного балансу та збереженню біорізноманіття.

Пріоритет органічного землеробства – відновлення чи поліпшення родючості ґрунту, дотримуючись правила: тільки у здоровому ґрунті можуть зрости здорові рослини. Для цього вносять органічні добрива, дотримуються сівозміни, дбайливо обробляють землю. Заборонено вносити у ґрунт синтетичні добрива, хоча нормативні акти Євросоюзу допускають таку можливість – у виняткових випадках, якщо немає відповідних альтернатив, і лише після ретельного аналізу. Існує перелік допустимих неорганічних сполук, кожен із яких пройшов прискипливу перевірку. У США заборонено використання осаду стічних вод як добрива. Замість обприскування рослин хімічними засобами захисту фермер підбирає сорти, стійкі до хвороб та адаптовані до умов цього клімату. А боротьба зі шкідливими комахами полягає у підтримці популяції їх природних ворогів чи використанні феромонних пасток. Генномодифіковані організми заборонені для використання в органічному сільському господарстві, а також передпосівне опромінення насіння.

В органічному тваринництві також існують критерії відповідності: корми повинні бути органічними, заборонено використання гормонів та стимуляторів росту, тварини повинні утримуватися

у вільному вигулі, фермер повинен дбати про їхнє здоров'я та задоволення їх специфічних поведінкових потреб. Використання антибіотиків забороняється, тому важливо підбирати стійкі до хвороб породи.

Продукція з маркуванням «органічна» стала звичною в магазинах, дивуючи хіба що ціною. Її кількість та продажі зростають, фермери розцінюють її як нове джерело високого доходу, адже органіку добре купують у країнах ЄС та США. Органічні продукти – це те що вирощується за умов без використання хімікатів, синтетичних добрив, антибіотиків і жодних стимулів для росту. Органічна продукція має бути корисною і не нести шкоди людям та навколишньому середовищу.

Українську органічну продукцію дуже люблять у Європі, туди йде 83% загального обсягу експорту. Більше половини експорту органічної продукції (у грошах) посідає кукурудзу, пшеницю, сою. Це ТОП культури із зовнішніх поставок [3].

Країни світу активно впроваджують вимоги до товарів на імпорт. Такими країнами є Велика Британія, Швейцарія, США, Німеччина, Австрія та інші країни Європи та Азії. Існують деякі шляхи поширення української органічної продукції в інші країни світу:

1. сезонні ярмарки, які є дуже популярними. Напряму – від органічного фермера до покупця
2. через спеціалізовані мережі органічної продукції, інтернет-магазини
3. реалізація через супермаркети

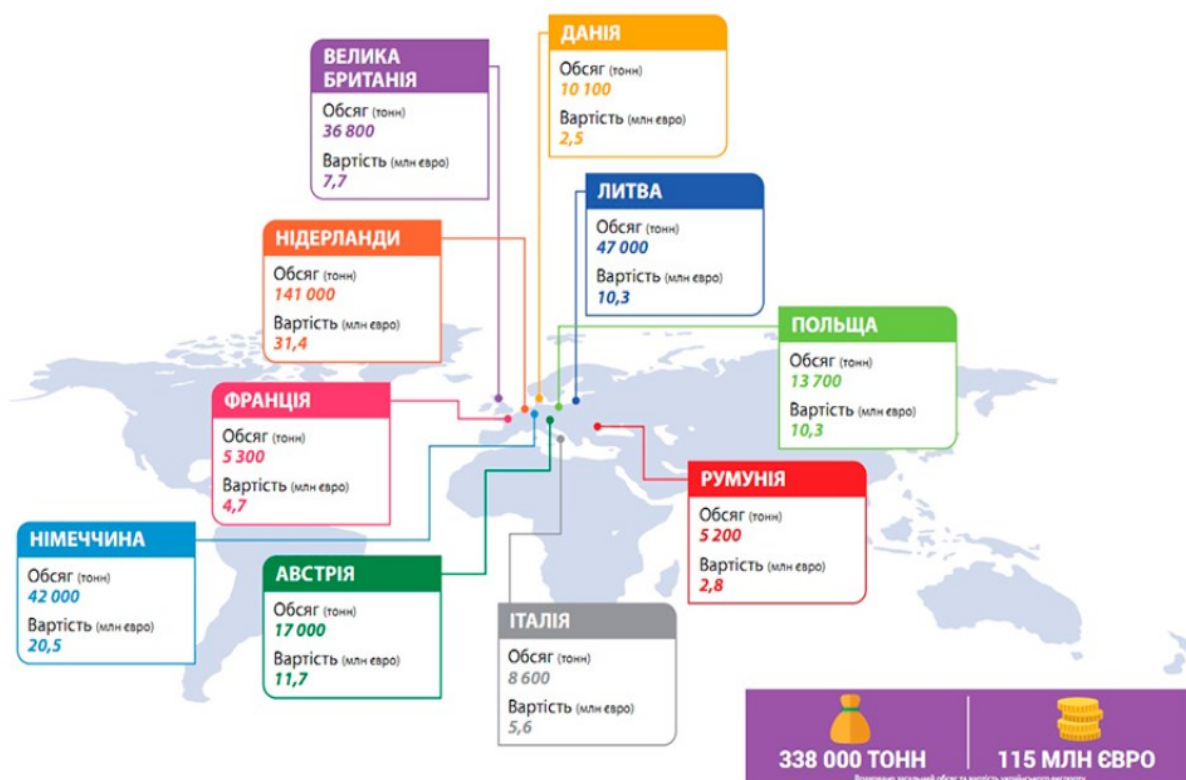

Рис 1- Імпортери української продукції

Загалом з України до ЄС було експортовано понад 219 тис. т. продукції, що на 15,8% більше за показники 2021 року. За обсягами органічного експорту фруктів, свіжих або сушених, крім цитрусових і тропічних, за країнами-експортерами, у 2022 році Україна посіла 2 місце після Туреччини.

За обсягами органічного експорту олійних культур, крім соєвих бобів, Україна лідер в Європі – минулого року експорт збільшився на 22,5%. Необхідно відзначити, що експорт до країн ЄС зростає, як і двостороння торгівля. Так, в Італії Україна посідає в імпорті 7 місце, тобто входить в топ -10 країн

До переваг екологічно сертифікованої продукції необхідно віднести:

- безпечність;
- ористь для здоров'я;
- цінка на відповідність до стандартів;
- ідповідність сертифікаційним вимогам на ринку;
- кологічність та наявність маркування.

Для визначення відповідності вимогам продукції застосовується екологічне маркування, тобто означає, яку може ідентифікувати покупець і одразу зрозуміти чи ця продукція якісніше і безпечна для його здоров'я.

Висновки

Оскільки питання харчування важливе для людей, то останніми роками активно почали впроваджувати норми виробництва продуктів для споживання. Завдяки цьому почалось активне маркування товарів для полегшення ідентифікації якості, а також це сприяло імпорту за кордон, оскільки там люди теж хочуть мати якісні товари.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. [] // - :
<https://minagro.gov.ua/napryamki/organicne-virobnictvo/organicne-virobnictvo-v-ukrayini>
2. - : ? [] // :
<http://naas.gov.ua/slide/gmo-korishn-chi-shk-dliv-povna-zaborona-chi-zakonodavche-regulyuvannya/>
3. : [] // :
<https://agroportal.ua/news/ukraina/yevropeyskiy-rinok-organichnoji-produkciji-yake-misce-na-nomu-zauma-ye-ukrajina>

Зозуля Маргарита Олександрівна – студентка групи П-206, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця

Науковий керівник: **Кукель Галина Сергіївна** — канд. екон. наук, доцент кафедри менеджменту, маркетингу та економіки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця

Marharyta Zozulia O. – Department Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail : margojiaz@gmail.com

Supervisor: **Kukel Galina S.** – Cand. Sc. (Econ), Associate Professor at the Department of management, marketing and economics, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia e-mail : kukel@vntu.edu.ua